

Hamrovské listy

Rekonstrukce školního atrie – str.9

OBČASNÍK MĚSTA VELKÉ HAMRY

CENA 10 Kč

3/2020

Informace občanům**Poděkování**

**Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje
územní odbor Jablonec nad Nisou
Palackého 4680/91, 466 05 Jablonec nad Nisou**

Jablonec nad Nisou 8. 4. 2020

Vážený pane starosto,

dovolte nám poděkovat Vaší jednotce sboru dobrovolných hasičů obce města Velké Hamry při vyhlášení nejvyššího požárního poplachového stupně – požár lesa v obci Horská Kamenice. Zásah byl prováděn ve velmi svažitém, nepřístupném terénu za velmi silného větru v nedýchatelném prostředí za použití dýchací techniky, byl velmi fyzicky a časově náročný a každý z hasičů se zde vydal ze všech sil. Plocha požáru o rozloze cca 700 x 400 m byla likvidována i pomocí letecké techniky.

Mimořádná událost v Horské Kamenici byla nahlášena dne 6. 4. 2020 ve 14:47 hodin a ukončena dne 7. 4. 2020 ve 14:16 hodin likvidací požáru. Na takto rozsáhlé ploše požáru budou ještě určité skryté ohniska požáru, která se mohou ukázat v příštích dnech a některé jednotky se na místo budou muset ještě vrátit a provádět dohašovací práce.

Ještě jednou chceme poděkovat Vám jako zřizovateli i Vaší jednotce, která byla přínosem při mimořádné události požáru lesa v Horské Kamenici.

S pozdravem

mjr. Mgr. Jan Havel
vedoucí oddělení IZS a služeb

npor. Ing. David Patrman
velitel stanice Tanvald

Informace majitelům psů

Každému plátcí poplatku za psa budou zdarma po uhradě poplatku na rok 2020 přiděleny sáčky na psí exkrementy v počtu 365/rok/pes. Sáčky je možné si vyzvednout na Městském úřadě dveře č. 10 u pí Zmrzlé.

Trvalá změna hodin pro veřejnost provozovna Velké Hamry

Česká pošta si dovoluje informovat o trvalé změně hodin pro veřejnost provozovny Velké Hamry z provozních důvodů. Změna bude ode dne 1. 7. 2020 do 31. 7. 2020 nastavena jako dočasná a od 1. 8. 2020 jako trvalá.

Upravená otevírací doba provozovny:

Den v týdnu	Původní HpV	Upravené HpV
Pondělí	8:00-10:30, 13:30-17:00 hod.	8:00-11:00, 13:30-17:00 hod.
Úterý	8:00-10:30, 13:30-17:00 hod.	8:00-11:30, 12:00-14:15 hod.
Středa	8:00-10:30, 13:30-17:00 hod.	8:00-11:00, 13:30-17:00 hod.
Čtvrtek	8:00-10:30, 13:30-17:00 hod.	8:00-11:30, 12:00-14:15 hod.
pátek	8:00-10:30, 13:30-17:00 hod.	8:00-11:00, 13:30-17:00 hod.

Česká pošta

POZOR! Uzavírka Jílové - Radčice (linka 851) a Velké Hamry - Zásada, Zbytky (linka 852)

Vážení cestující,

z důvodu stavebních prací na pozemních komunikacích **budou s platností od 1. července zavedeny na linkách 851 a 852 výlukové jízdní řády.**

Uzavírka Jílové - Radčice:

V první etapě bude uzavřena komunikace mezi křižovatkou "Tlukačka" (u střelnice) a obcí Jílové u Držkova. Linka 851 bude do zastávky Jílové u Držkova, hor.ves. zajiždět pouze vybranými spoji. Zastávka pro linku 851 bude v Jílovém přesunuta provizorně do prostor naproti Hospodě. V ostatních případech lze využít zastávku Železný Brod, Jirkov, u lomu.

Výlukový jízdní řád linky 851

Uzavírka Velké Hamry - Zásada, Zbytky:

Linka 852 bude vybranými spoji (ve školním roce, tj. od září) zajiždět na Zbytky ze Zásady.

Výlukový jízdní řád linky 852

Informace vč. JŘ jsou na našem webu:

<http://www.iidol.cz/aktuality/8645:pozor-uzavirka-jilove-radcice-linka-851-a-velke-hamry-zasada-zbytky-linka-852.html>

Pozn.: Na základě upřesnění harmonogramu stavebních prací od zhotovitele budou jízdní řády aktualizovány. (V dalších etapách bude dotčena také linka 853.)

Výlukové jízdní řády jsou k dispozici také na www.velke-hamry.cz

Slavnostní kladení kytic

Nezapomínejme !

Kladení kytic v předvečer Dne vítězství 8. května

„Máj je lásky čas!“ To víme všichni, že přicházející jaro vrcholí v květnu, ale že láska hraje roli po celý rok! Přesto tento měsíc byl pro naši vlast i pro celou Evropu nejdůležitější v roce 1945: končila válka na našem kontinentu, ale nesmíme zapomínat na ty, kteří obětovali to nejdražší – svůj život!

Jako už mnoho let předtím, tak ani letos jsme položením květin na hroby a pomníky hrdinů válek nezapomněli! Poprvé jsme společně sokolové a zástupce města p. starosta Najman uctili památku br. Mohra, br. Blažka, který jediný přežil a dožil v Austrálii. Na Hamrských to byli padlí v obou světových válkách. U tanvaldského pomníku, jsme spolu se zástupci města Smržovka vzpomněli na Věru Kozákovou, pan Kouřila a p. Zemánka.

Chci se s vámi podělit o příběh posledního jmenovaného, p. Zemánka. Byl krátce ženat a manželka očekávala přírůstek, když byl zastřelen na okraji lesa „Marijánky“, kde je i jeho pomníček. 29.12.1945 se jeho ženě narodila holčička Anička. Paní Zemánková se již nikdy neprovdala a dožila u své dcery, kterou jsem poznala jako studentku Gymnázia v Tanvaldě. Ta o maminku vzorně pečovala. Pan Zemánek by mohl být na svoji dceru hrdý! Škoda, že to neplatí pro všechny přeživší!!

Ještě hodně mírových májů všem dobrým lidem přeje Eva Hoffmanová
(text foto)

Investice

Od jara letošního roku proběhla oprava tělocvičny Základní školy na Hamrskách. Došlo na snížení stropu sádkartonem, do kterého byla zapuštěna nová světla osazená moderní LED technologií. Stěny dostaly nový kabát včetně výmalby a celá tělocvična byla nově obložena, čímž se zvýší bezpečnost cvičících.

S pozvolným uvolňováním vládních opatření po jarní vlně Corony došlo i na dokončení okolí nové atletické dráhy, kdy byly dokončeny terénní práce, doplnění trávníků a celkový vzhled Městského stadionu.

Třídíme- tisková zpráva

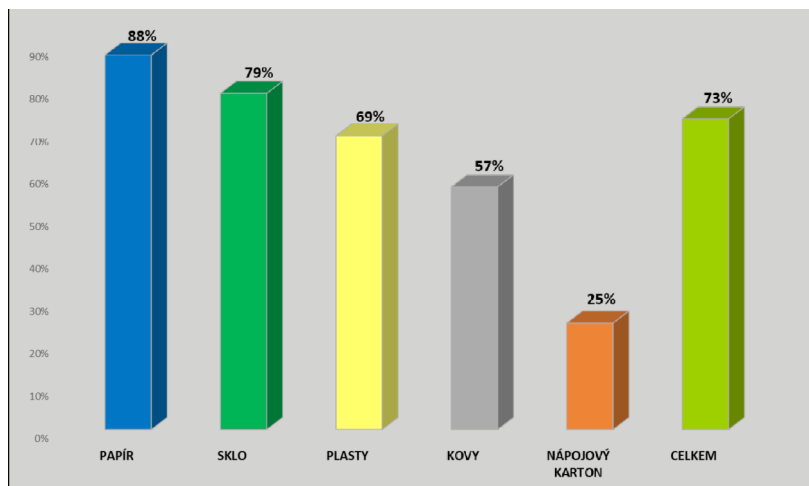

AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

Výsledky systému EKO-KOM za rok 2019

V roce 2019 bylo na tuzemský trh dodáno 1 219 696 tun jednocestných obalů, 73 % jich bylo následně vytríděno, dotříděno na třídících linkách a druhotná surovina byla předána k recyklaci a dalšímu využití. Tradičně nejlépe se daří recyklovat papír, v jeho případě se vloni podařilo dosáhnout míry recyklace 88 %. Zjednodušeně řečeno – bezmála 9 z 10 vyrobených tun papírových obalů byly loni recyklovány na nový papír nebo dále využity. U skla bylo dosaženo 79% míry recyklace, u plastových obalů 69%, u kovů 57% a u nápojových kartonů to bylo 25 %. Míra sběru nápojových PET lahví v roce 2019 vzrostla a pohybuje se v rozmezí 79 - 82 %.

RECYKLACE ODPADŮ Z OBALŮ V SYSTÉMU EKO-KOM V ROCE 2019

Pro většinu obyvatel ČR je třídění odpadů již naprostou samozřejmostí. Pravidelně pak odnáší tříděný odpad do barevných kontejnerů 73 % lidí. Z průzkumů veřejného mínění vyplývá, že většina třídačů považuje třídění odpadů za důležité a za minimum toho, co mohou udělat pro životní prostředí.

K třídění odpadů pak Čechy zejména motivují dobrá docházková vzdálenost a dostatek barevných kontejnerů. Česká republika disponuje jednou z nejkvalitnějších sběrných sítí v Evropě. Na jejím vytvoření a provozu

se podílí průmysl a obce sdružené v systému EKO-KOM. Díky tomu mohou lidé aktuálně třidit své odpady do více než 473 tisíc barevných kontejnerů a menších nádob na tříděný odpad. A nemají to k nim s odpadem daleko, průměrná docházková vzdálenost se postupně zkracuje – na dnešních 91 metrů. Nádobový sběr je v České republice doplněn ještě dalšími způsoby sběru tříděného odpadu – někde tak mohou občané třidit odpady do pytlů, případně prostřednictvím sběrných dvorů nebo výkupu druhotných surovin.

EKO-KOM

Pozvánka za kulturou- plánovaný přehled akcí

DĚTSKÝ DEN - 4. 7. 2020 místo konání: Velké Hamry U Starých Lázní program viz. plakát

Město Velké Hamry ve spolupráci s místními organizacemi, podnikateli a dobrovolníky

POŘÁDAJÍ V SOBOTU 4. ČERVENCE 2020

Dětský den

Start trasy plné soutěží a zábavy na náměstí u Sokolovny ve Velkých Hamrech

od 14.00 HOD do 15.00 HOD.

Soutěžní trasa:
Stanoviště: 1. - skákání v pytlí, 2. - Myslivecké sdružení Bárov – kvíz, 3. - plechovky, 4. - kroužky, 5. - házení na cíl, 6. - Hasiči Velké Hamry I – džberovky, 7. - petang, 8. - ruční dílny, 9. - skákací hrady
 Malování na obličej

14:00 – 19:00 diskotéka pro děti – hraje DJ HAWAI
 20:00 – 24:00 večerní zábava pro dospělé se skupinou BENEDETTA
 Cíl trasy pod sokolovnou na hřišti u Starých Lázní, kde je připraveno občerstvení,
 pro děti za splnění úkolů uzenka **zdarma**.

TĚŠÍME SE NA VÁS

**HARD AND HEAVY
 OPEN AIR FEST 2020 –
 BENEFICE** - 15. 8. 2020
 od 11.00 hod Místo konání:
 Velké Hamry – U Starých
 lázní

**ZÁJEZD - Zahrada Čech
 2020** - 15. 9. 2020 ;
**ZÁJEZD - Zahrada Čech
 HASIČI** - 19. 9. 2020

**ZÁJEZD - do Prahy do
 divadla** - 18. 9. 2020

**HAMROVSKÁ POUŤ -
 29. 8. 2020** v areálu pod
 sokolovnou u Starých Lázní.
 Pro děti jsou připraveny
 skákací hrady a atrakce.

Hudební produkce: 14.00 -16.00 hod. skupina Koháti; 16.30 -19.30 hod. skupina Krásná práce; 20.00 -24.00 hod. skupina Vinyl

Společenská kronika

Jubilanti

V měsíci květnu oslavili životní jubileum:

Josef Pala, Hanička Štanclová, Jiří Kačán, Zdeňka Melichová, František Pavlinský, Jaroslav Patrman, Libuše Bencová, Vítězslav Syllaba, Vlasta Šimůnková, Jaroslav Šiller, Božena Kouřilová, Marta Matoušková, Olga Jansová, Libuše Letošníková, Květuše Pánková, Jana Fialová, Ivanka Seidlová, Ludmila Kocová, Otakar Richter, Libuše Drvotová, Josef Pavlata, Julie Mrázová, Karla Šefrová.

V měsíci červnu oslavili a oslaví životní jubileum:

Květa Kuncová, Květuše Ferklová, Hana Drábová, Josef Kaván, Ludmila Fejfarová, Pavlina Šálková, Vladislav Čapek, Miloslava Kavánová.

Srdečně blahopřejeme všem, kteří oslavili a oslaví svoje životní jubileum.

Pokud si někdo nepřeje být zveřejněn, nechť se ozve na telefonní číslo: 483 369 811

Z Rady města Velké Hamry

Výběr z Usnesení z 39., 40., 41., 42., schůze Rady města Velké Hamry, která se konaly dne 20. 4. 2020, 4. 5. 2020, 18. 5. 2020, 1. 6. 2020 na Městském úřadě ve Velkých Hamrech.

RM rozhodla prominout nájemné bez služeb za duben 2020 a to z nebytových prostor, kde nájemník na základě krizového zákona nemohl v dubnu vykonávat svoji podnikatelskou činnost.

RM rozhodla přijmout cenovou nabídku ve výši 25.402,- Kč s DPH od p. Martinka na vybudování nového osvětlení do tělocvičny ve škole na Hamrských.

RM projednala návrh na plošnou dezinfekci prostor a ploch na veřejném prostranství ve městě a na základě stanoviska Ministerstva zdravotnictví z 3.4.2020, kdy tato dezinfekce není doporučena, neboť je z epidemiologického hlediska neodůvodněná a riziko přenosu infekčních onemocnění přenášených kapénkovou infekcí z ploch veřejného prostranství je při běžném chování lidí minimální, rozhodla plošnou dezinfekci neprovádět.

RM rozhodla podat podnět ke kontrole společnosti Golem Velké Hamry a.s. při rekonstrukci stávajícího zdroje tepla na Krajský úřad Libereckého kraje a při rekonstrukci centrální výměňkové stanice na Státní energetickou inspekci.

RM rozhodla přijmout cenovou nabídku firmy Unissa ve výši 54.568,- Kč bez DPH na revizi elektroinstalace a hromosvodů v ZŠ VH čp. 541.

RM rozhodla vyhovět žádosti o umístění dalších laviček u bývalých DPS.

RM rozhodla zvýšit kauci vybíranou v nájemních

bytech, které nájemník poškozuje objektivně ve velké míře, na 20 tis. Kč. U bytů s mírnějším poškozením je ponechána kauce ve výši 3 měsíčních nájmů včetně služeb.

RM rozhodla přijmout cenovou nabídku ve výši 75.542,81 Kč od p. Tuhého za práci a materiál na úpravu kuchyně a ložnice v čp. 616. Jednotkové ceny jsou stejné jako v nabídce na koupelnu.

RM na základě předložených cenových nabídek na obložení stěn tělocvičny v ZŠ na Hamrských od p. Ž. ve výši 84.200,- Kč s DPH a firmy ZTVZ ve výši 102.710,- Kč bez DPH rada rozhodla přijmout levnější nabídku p. Ž. a uzavřít s ním smlouvu o dílo.

RM na základě předložené cenové nabídky Kamenosochařství D. Dvořák na zhotovení obecního hrobu rada rozhodla přijmout variantu za cenu 22.627,- Kč.

RM rozhodla přijmout cenovou nabídku ATELIERU VH s.r.o. ve výši 97.000,- Kč bez DPH na zpracování projektové dokumentace ve stavu DPS na akci "Velké Hamry u čp. 306 – splašková kanalizace" (komunikace od Sv. pomníku k trati). Projekt na výměnu vodovodního řádu bude hradit SVS.

RM rozhodla vyhovět žádosti p. J. F. o prodej sklápěcího přívěsu BSS za traktor RZ JN 09-60 za cenu 40 tis. Kč bez DPH. Po pořízení kontejnerů za traktor se přívěs stal nepotřebným. Cena je na trhu s ojetou technikou podobná.

RM rozhodla vyměnit 4 ks světel VO za nová úsporná na Hamrských u cesty poblíž čp. 444 v rámci rekonstrukce elektrického vedení firmy ČEZ.

RM na základě podnětu stavebního úřadu, že poblíž pozemků p. Š. bylo pokáceno velké množství vzrostlých stromů a vzhledem k tomu, že kácení nebylo řádně povoleno správním orgánem, rozhodla předat podnět pro porušení zákona České inspekci životního prostředí k prošetření.

RM rozhodla nepřijmout návrh cenového ujednání k dodávce tepelné energie se společností Golem Velké Hamry a.s. z důvodu, že v návrhu je zvýšení ceny za dodanou energii oproti ceně současné při nižších odběrech.

RM rozhodla vyvěsit záměr na pronájem či pacht části pozemku p.č. 592/1 v k.ú. Bohdalovice pro umístění zahrádek.

RM na základě cenové nabídky společnosti Správa železnic, s.o. na prodej budovy čp. 349 včetně pozemku p.č. 1836 v k.ú. Velké Hamry ve výši 1.180.000,- Kč (vlakové nádraží) rada doporučuje zastupitelstvu přijmout cenovou nabídku pouze v případě, že současně dojde k prodeji objektu zastávky vlaku "Velké Hamry město" za stejnou cenu ve výši 1.180.000,- Kč. Rada nicméně doporučuje upřednostnit variantu bezúplatného převodu obou objektů.

RM rozhodla podat žádost o dotaci do 78. výzvy k předkládání žádostí o podporu z Integrovaného regionálního operačního programu Energetické úspory v bytových domech III na akci "Energetické úspory v bytovém domě č.p. 435 Velké Hamry". Celkové výdaje jsou dle projektové dokumentace ve výši 9.394.502,08 Kč (včetně TDI, PD skutečného provedení stavby a BOZP), dotace je ve výši 2.742.376,95 Kč.

RM na základě návrhu pana Zmrzlého, vedoucího TS, rozhodla přidělovat zdarma sáčky na psí exkrementy každému plátcu poplatku za psa v počtu 365 ks/rok/psa. Sáčky budou přiděleny až po úhradě poplatku a již v roce 2020 v plném počtu kusů na celý rok.

RM rozhodla posunout termín realizace SOD s firmou Termil na výměnu střešních oken v čp. 629 do 31.10.2020. Důvodem je skutečnost, že vzhledem k situaci kolem vyhlášeného nouzového stavu není vůbec zřejmé jaké daňové příjmy může město v roce 2020 očekávat a některé práce, které mohou být posunuty na pozdější termín, budou z hlediska

opatrnosti přesouvány.

RM rozhodla prominout čisté nájemné bez služeb za měsíc květen 2020 pro nájemce nebytových prostor města, kde jsou zřízeny provozovny, které musely být na základě opatření vlády proti šíření nemoci COVID19 uzavřeny.

RM schválila Dodatek č. 1 k SOD s firmou PB SCOM s.r.o. na realizaci Demolice č.p. 562. Dodatkem se prodlužuje termín plnění do 31.7.2020. Důvodem prodloužení prací je trvání nouzového stavu, který byl vyhlášen v souvislosti s šířením onemocnění COVID19, a s tím spojené komplikace se zajištěním pracovních kapacit pro řádné provádění prací dle SOD.

RM schválila Příkazní smlouvu s Ing. Vladimírem Vlkem včetně udělení plné moci k zastupování na poskytování konzultační činnosti a odborného poradenství při jednání s odběrateli energie, orgány státní správy a Energetickým regulačním úřadem.

RM na základě žádosti p. P., nájemce nebytového prostoru jídelny v čp. 590, o finanční výpomoc při koupi nových židlí do jídelny rada rozhodla poskytnout finanční dar na pořízení židlí ve výši 7 tis. Kč.

RM na základě žádosti firmy Dopravní značení Smržovka v.o.s. za zhotovitele M-Silnice a.s. rozhodla povolit úplnou uzavírku komunikace č. III/287 45 Velké Hamry – Zbytky pro akci "Celková rekonstrukce komunikace".

RM schválila Nájemní smlouvu se společností SVS a.s. na pronájem kanalizace "Velké Hamry, Nad školou" na ppč. 2213 v k.ú. Velké Hamry.

RM Schválila Nájemní smlouvu se společností SVS a.s. na pronájem kanalizace "Velké Hamry, U požární zbrojnice" na ppč. 586/4 a 663/1 v k.ú. Velké Hamry.

RM rozhodla vyhovět žádosti p. Zmrzlého, vedoucího TS a rozhodla zakoupit 1 kontejner vanový C2-N38 KV 92/207 do ceny 47 tis. Kč bez DPH.

RM rozhodla vyhovět žádosti p. Š. o zapůjčení stanu pro hudební kapelu na akci motorkářského srazu, kterou pořádá. Rada rozhodla stan zapůjčit zdarma.

RM rozhodla o přidělení jednoho standartního bytu, jednoho služebního bytu, o prodloužení nájemních smluv u dvou standartních bytů.

Informace ze ZŠ a MŠ Velké Hamry

Zápis do mateřské a základní školy

Letošní školní rok byl ovlivněn karanténou a dalšími omezeními a dopadl také významně na průběh zápisů do mateřské i základní školy. Přes značná omezení, která komplikovala situaci nejen škole, ale i rodičům, proběhlo vše v pořádku. Jsme rádi, že do mateřské školy na Hamrskách máme na příští školní rok kapacitu úplně plnou. Mrzí nás, že jsme nemohli vyhovět rodičům, kteří chtěli zapsat děti mladší 3 let. Od září se tedy těšíme na 20 dětí. Trochu jiná situace je v malotřídní škole, kde dojde opět k poklesu počtu žáků. Příští rok bude malotřídní třídu navštěvovat pouze 9 z nich. Věříme, že se podaří opět jejich počet v dalších letech zvyšovat.

Do první třídy nastupuje 17 žáků. Paní učitelka třídní Mgr. Lenka Niedermertlová se na děti už těší. Bohužel jsme nemohli děti přivítat ve škole a tak je chceme touto cestou pozdravit. Přejeme jim krásné prázdniny a v září se těšíme na společnou cestu za poznáním.

Jsme spádovou školou a od září přivítáme také žáky ze Zlaté Olešnice. Stávající 4. třídu obohatí 4 žáci ze Zlaté Olešnice a 4 žáci z malotřídky na Hamrskách. Počet dětí překročí již třicítku, a proto se třída dělí na dva kolektivy, které povedou třídní učitelé Mgr. Roman Gašica a Bc. Veronika Patočková. Oba učitelé již nyní plánují společné aktivity tak, aby děti zůstaly v kontaktu a mohly navázat na společné učení.

Do 6. ročníku přestupují žáci z malotřídní základní školy v Plavech. Také zde se jedná o skupinu asi 6 žáků, která posílí naše stávající 5. ročníky.

Předpokládáme mírný nárůst celkového počtu žáků, kteří se budou vzdělávat v 16 třídách s průměrným počtem 19 žáků.

Přejeme všem dětem krásné prázdniny plné zážitků. Moc se těšíme na září, kde se sejdem opět všichni v plném počtu po půl roce ve škole.

Rekonstrukce školního atria ve finiši

S finanční podporou Státního fondu pro životní prostředí a Města Velké Hamry probíhá rekonstrukce druhého školního atria. Tento prostor bude sloužit žákům k rozvoji dovedností a pečování o rostliny, jejich pozorování a k chovu domácích zvířat, zejména králíků. Atrium je rozděleno na část pěstitelskou, kde jsou

zabudovány vyvýšené záhony a záhon s trvalkami včetně bylinek. Větší část modeluje zahradu se třemi ovocnými stromy, hmyzími hotely a domečky pro králíky. Stěžejní je travnatá plocha pro výběh králíků s

celoročním pobytem ve venkovním prostředí. Práce budou dokončeny do konce června a od září již může prostor sloužit žákům k podpoře výuky i jako klidový prostor.

Ekologický projekt podpořený Libereckým krajem

Škola realizuje dlouhodobý ekologický projekt zaměřený na pozorování přírody. V rámci něho byly nakoupeny kelímkové lupy k pozorování drobných živočichů ve volné přírodě, vhodná literatura pro žáky i učitele, zejména encyklopedie a určovací klíče. Druhou hlavní aktivitou bylo vybudování minizahrádek, tj. zahrádek v květináči. Přesto, že nemohly děti chodit do školy, se podařilo alespoň s těmi, které se účastní výukových skupin od konce května, nádoby osázet a provést i pozorovací aktivity. Projekt bude mít dlouhodobý dopad a vše budou učitelé využívat i v dalších letech. Minizahrádky obohatí prostor odpočinkového atria a děti budou moci nejen o květiny pečovat, ale i denně je pozorovat v růstu.

Ing. Zdeňka Juklová, ředitelka školy

Jak probíhala výuka na ZŠ Velké Hamry aneb společně jsme to zvládli

Letošní školní rok byl specifický a bude nezapomenutelný pro mnoho z nás. Spoustu nového jsme se naučili, a to v rekordním čase. Když se ohlédneme na výuku v počátcích koronavirového období po zavření škol – nebyli jsme nikdo zvyklí intenzivně využívat online prostředí v takové míře, s jakou se to postupně stalo později. Naše škola zvolila pro práci na dálku Microsoft Office 365, a to zejména aplikaci Teams, jejíž výhody si učitelé a žáci záhy uvědomili. Na prvním a druhém stupni se postupně rozjely online konzultace, hodiny a třídnická setkání, ať již v chatové podobě nebo ve videohovorech. Věříme, že se naši žáci měli možnost

zdokonalit v plánování své práce, zodpovědnosti za své učení a samostatnosti – to jsou dovednosti, které se slučují s kompetencemi, které má škola rozvíjet a také napomáhají vnitřní motivaci k učení.

Jsme hrdí na to, že se nám podařilo společným úsilím, nasazením pedagogů, včetně asistentů, částí zásluhou projektu Společné vzdělávání ve Velkých Hamrech, poskytovat plynulou podporu dětem, které byly z různých důvodů ohroženy školním neúspěchem. Doučování, ale i hodiny speciální pedagogické péče, které zajišťovala paní speciální pedagožka Mgr. Lenka Kořínková, podpora sociální pedagožkou Mgr. Terezou Dobiášovou a školním psychologem Mgr. Tomášem Pauchem, vše probíhalo po telefonu, v rámci možností osobně za zajištění přísných hygienických podmínek a také v online videohovorech na Teams.

Volnočasové aktivity, které škola realizuje v rámci projektu SVVH, se v polovině případů podařilo udržet – běžely online verze kroužku Školní časopis, Dokumentárního kroužku, diskuzních klubů a kroužků týmové spolupráce – výstupy jsou například dvě vydání časopisu, natočení spotů ke zhlédnutí na webu školy a další (např. výtvarná díla) včetně toho nejdůležitějšího – setkávání zapojených dětí.

Škola také uspořádala výtvarnou soutěž pro 1. stupeň. Naš život s rouškou, kdy děti měly vytvářet výtvarná díla, která jsou postupně představována na webových stránkách školy a vyhodnocení proběhne v září dětmi ze školního parlamentu.

Od 25. 5. mohly začít navštěvovat školu dobrovolně děti prvního stupně – vytvořilo se pět smíšených skupin, které za hygienických podmínek daných MŠMT chodily do školy a zároveň běžela online výuka pro děti, které se vzdělávaly doma. Je velkou výhodou, že škola má vybudované nové atrium, kde skupiny střídavě trávily čas. Od 8. 6. mohly přijít dobrovolně do školy i žáci druhého stupně. Naše škola realizuje setkání třídních kolektivů do 15 žáků, možné jsou

konzultace k předmětům a také jsme v rámci projektu Libereckého kraje testovali, již prezenčně, 7. ročníky z čtenářské a matematické gramotnosti – máme radost, že žáci přišli z téměř 90 % do školy.

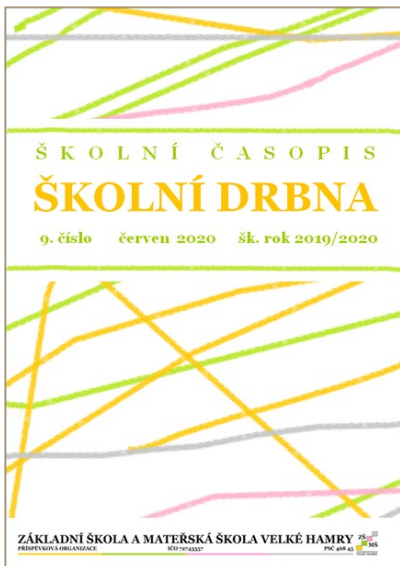
Velký dík patří rodičům a zákonným zástupcům našich žáků, kteří s námi spolupracovali a zodpovědně podporovali své děti v plnění zadaných úkolů. Věříme, že se nám s lehkostí podařilo navázat dobré vztahy, často na bázi téměř vztahů přátelských.

Díky patří také žákům a žákyním za jejich vůli učit se novým věcem, učit se “jinak” a přijímat kreativně výzvy, které život leckdy přináší.

A v neposlední řadě díky patří celému týmu naší školy, který často pracoval mnoho hodin denně, a tak zajistil, že 98 % dětí bylo se školou v kontaktu.

Mgr. Kateřina Mannová, zástupkyně ředitelky

Školní časopis

Od školního roku 2017/2018 vychází pravidelně třikrát ročně školní časopis *Školní drbna* v rámci projektu SVVH. Časopis je tvořen žáky, kteří navštěvují kroužek *Tvoříme školní časopis*. Všechna čísla jsou zveřejněna na webových stránkách školy v horním menu „Činnost žáků“. V aktuálním červnovém 9. čísle se můžete těšit například na rozhovor s panem učitelem Davidem Lejskem, žakovské práce a soutěž.

Mgr. Lukáš Caha

Návrat žáčků na Hamrskách

Paní učitelky z Hamrsek chtějí touto cestou poděkovat rodičům, prarodičům a hlavně dětem za spolupráci, vzornou podporu i zpětnou vazbu při domácím vzdělávání. Od 25. května se téměř všichni opět vzděláváme ve škole, všichni jsme se na sebe navzájem těšili. Učíme se, pracujeme v pracovních sešitech, na PC, na interaktivní tabuli, sledujeme UčíTelku, chodíme si číst, kreslit, tvořit i svačit na školní zahradu, baví nás vycházky po okolí školy. A pomalu už odpočítáváme dny do začátku prázdnin.

Mgr. Dana Trdlová

Děti z mateřské školy Hamrska se do školky vrátili 11. května 2020. Moc jsme se na sebe všichni těšili a děti si užívaly hraček, her a tvoření. Zápis nových dětiček proběhl v květnu elektronickou formou a kapacita naší MŠ je naplněna. Blíží se nám prázdniny a léto a děti nejraději tvoří barevné obrázky, užívají si přítomnost kamarádů, zpívají a hrají hry. Tento měsíc s dětmi plánujeme pěší výšlapy nejen do přírody, ale

zavítáme i do cukrárny na něco sladkého na zub nebo si půjdeme opéct buřtíky a užívat si společné chvíle před prázdninami.

Denisa Hanušová

Objevení ostrova Teams aneb domácí výuka u Námořníků v 1. třídě

Opatření kvůli koronaviru. Zavřená škola. Překvapila nás první velká bouře na zatím klidné plavbě. Dokázali jsme však nařídit kormidlo správným směrem a najít jinou cestu za vzděláním. Od pondělí do čtvrtka v dopoledních i odpoledních hodinách jsme pracovali v online výuce přes aplikaci Teams. Setkávali jsme se ve skupinách po dvou, třech a čtyřech.

S kamarády jsme četli, počítali, psali a vyprávěli si. A nejvíce jsme byli rádi, že jsme se zase mohli vidět. Třídou se nám dočasně staly kuchyně, jídelny, obývací a dětské pokoje i kanceláře. Zvládli jsme něco, co jsme netušili, že se v první třídě naučíme. Ne nadarmo se říká: „Všechno zlé je k něčemu dobré.“

A přesto, že celý školní rok nebyl takový, jaký by měl být a jak jsme si ho všichni představovali, zvládli jsme ho tak, jak nejlépe jsme uměli. Naučili jsme se pracovat úplně jinak, poznali jsme spoustu nových věcí a získali mnoho dalších zkušeností. Pracovali jsme se slovním hodnocením, zvládli jsme domácí výuku i online učení na dálku, píšeme novým písmem Comenia Script.

Velká pochvala a poděkování patří všem námořníkům, jejich skvělým rodičům, sourozencům, babičkám a dědečkům za jejich výbornou práci. Vytvořili jsme dokonale spolupracující tým.

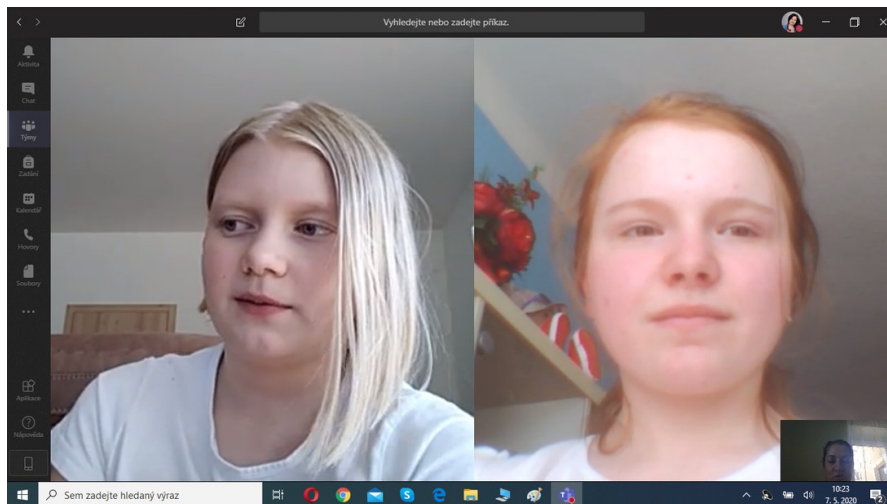
„Právem si všichni námořníci zaslouží být pasováni do Řádu kormidelníků a 1. září 2020 převzít do svých rukou kormidlo druháků.“

Za 1. ročník Mgr. Veronika Gašicová

Čtyřměsíční práce v 5. A

Jsou za námi čtyři měsíce domácí i školní výuky a brzy začnou zasloužené prázdniny. Žáci po celé „koronavirové“ období plnili zodpovědně a svědomitě všechny úkoly, kreslili nádherné obrázky, tvořili myšlenkové mapy, plakáty, upoutávky k zajímavým místům České republiky v předmětu vlastivěda, učili se o lidském těle a ochraně zdraví a vyplňovali pracovní listy v češtině i matematice. Po celou dobu jim pomáhali rodiče, prarodiče, sourozenci i paní učitelka, která se s nimi pravidelně každý týden setkávala, hovořila a učila na dálku prostřednictvím Teams. Všem se stýskalo po škole, společných setkáních s kamarády a učiteli. Všichni se těšili, až to zvláštní a naprosto neznámé období skončí. Nyní si můžeme říci, že jsme to všichni společně zvládli a za to patří všem veliké poděkování.

Za 5. A třídní učitelka Mgr. Marcela Lejsková

Za ZŠ a MŠ Velké Hamry

Mgr. Mirka Čejchanová, Mgr. Marcela

Lejsková a Ing. Zdenka Juklová

SDH Velké Hamry I - Vzpomínka

Povodně

Obrázkem se vracím k povodním v roce 2013, kdy skupina dobrovolníků z Velkých Hamrů odjela na pomoc do jedné z nejvíce poničených obcí na Mělnicku a to do Kozárovic. Po velké vodě z roku 2010, kdy voda spláchla Hejnicko a Frýdlandsko si každý z aktérů přál jediné, a to aby se to již neopakovalo. Jenže příroda byla jiného názoru a 20. 6. 2020 Frýdlanský výběžek zatopila podobně jako před deseti lety. U nás byla sice znát zvýšená kladina řeky Kamenice, ale vystoupala pouze na 1 stupeň povodňové aktivity.

Z. Nauč

Houbaři Hamry

UPRAVENÝ PROGRAM ČINNOSTI HOUBAŘŮ VE VELKÝCH HAMRECH

pro zbytek sezóny v roce 2020

Dále platí, že termíny akcí jsou závislé na vývoji situace ohledně šíření C-19 a mohou být případně odvolávány...

Aktuální informace budeme členům HVH a stálým příznivcům podávat internetovou poštou a prostřednictvím houbařské vývěsky na náměstí ve Velkých Hamrech.

ČERVENEC SO-04.	Houbařská vycházka č. 1
ČERVENEC SO-25.	Houbařská vycházka č. 2
ZÁŘÍ SO-05.	Houbařská vycházka č. 3
ZÁŘÍ SO-26.	XXIII. Výstava hub
ŘÍJEN SO-24.	Houbařská vycházka č. 4
LISTOPAD SO-28. Či (PÁ-27.)	Houbařská vycházka č. 5 /promítání/ dle počasí <i>(bilancujeme a končíme sezónu)</i>

Obecně platí:

***Houbařské vycházky:** odjezd je v 9.15 hodin z náměstí ve V. Hamrech, nebo houbařte individuálně, (vítáme zájemce o houby z řad veřejnosti). Všichni se pak společně sejdem v poledne v Bohdalovicích u myslivecké chaty „Na Karlově“. Buřty a dobrou náladu vezměte vždy s sebou.

***Výstava hub:** Uvítáme bohatou donášku hub a Vaši tradiční a spolehlivou pomoc. Příprava výstavy v hasičárně je v pátek 25. od 14 h. a vlastní výstava v sobotu 26. 9. od 10 do 17 hodin

***Promítání (pá):** od 18 hodin v restauraci „Starý lázně“

***Houbařská poradna pro veřejnost:** je součástí všech shora uvedených akcí i mimo ně, a je navíc dostupná během celého roku, při zaslání kvalitních snímků hub elektronickou cestou na e-adresu: poradna@myko.cz

Další dobré rady a zkušenosti najdete také na spolkových stránkách ČMS www.myko.cz

20. KVĚTNA 2020 - VÝBOR HVH - HOUBAŘI VELKÉ HAMRY

Omluva

Ve vývěsce i na www stránkách MěÚ byly zveřejněny mylné informace o termínu první houbařské vycházky. Do odvolání platí poslední informace zde. Děkujeme za pochopení – HVH.

(Zmatená doba přináší i zmatené informace...)

Už je to tady!

Fotky jsou z Ralska, kde fotil a sbíral Jirka Vondruš 10. června

Co vy na to?

Košík „vosršňáků“ přenesl z Bohdalovic Aleš Vít 12. 6.

Krásné křemenáče osikové jsem našel jen kousek od místa, kde kdosi pohodil páchnoucí pytel s odpadky z domácnosti. A napadla mě známá píseň...

Tomáš Klus - Pánu Bohu do oken.

(Za co , pane Bože za co?)

"Za devatero horami a devatero řekami, leží kraj líbezný jak z reklamy, tam pravdě pšenka nekvete" člověk zde vyvinul se z prasete...

P.H.(text,foto)

Závojenka podtrnka

Výskyt:

Roste místy hojně **od dubna do června**, jednotlivě nebo ve skupinách pod dřevinami z čeledi růžokvěté především **pod švestkami, trnkami, třešněmi, hlohy, hrušněmi apod.** V loňském květnu vyrůstala v neobvyklém množství, a to podle přehledu České mykologické společnosti po celé republice. Letos je její výskyt podstatně skromnější. Fotografie byla pořízena ve stejné lokalitě, kde jich před rokem byly stovky, letos půl košíku...

Možná záměna:

Nebezpečně jedovatá a dosti vzácná závojenka olovová roste obvykle až **od léta v teplých listnatých lesích především pod duby, habry a buky.**

Kuchyňské využití

Závojenka podtrnka je dobrá jedlá houba, ceněná zejména pro růst v jarním období. Někteří houbaři si ji cení dokonce více než čirůvku májovku. Je vynikající ve smetanové omáčce, v guláši i nakládaná ve sladkokyselém nálevu – viz foto.

Červen 2020, P.H

Napsali nám

Co možná nevíte o Johannu Liebiegovi

Johann Liebieg se narodil 7. června 1802 v Broumově jako prvorozený syn soukenického mistra Adama Liebiega. Pocházel z vlivné severočeské rodiny Liebiegů (jeho bratr Franz Liebieg byl rovněž významným podnikatelem, stejně jako jeho syn Heinrich Liebieg nebo synovec Franz Liebieg mladší). Johann získal jen nezbytné základní vzdělání a pak se vyučil soukeníkem. Na praxi pobýval v soukenických dílnách v Brně, Jihlavě, Praze a Liberci, kam přišel roku 1818, a kde si společně se svým bratrem Franzem Liebiegem otevřeli malý obchod s plátěným zbožím v pronajatém sále hospody na Vídeňské ulici, do nějž Johann dovážel zboží z Lipska, přičemž byl obviněn z podloudnictví. Roku 1825 odjel na „špionážní“ cestu do Anglie, a když se pak vrátil zpět domů, tak ty samé technologické postupy aplikoval ve svých libereckých továrnách. Takže látky vyráběné v Liberci dosahovaly přibližně stejné kvality jako ty anglické, které platily za nejlepší na světě.

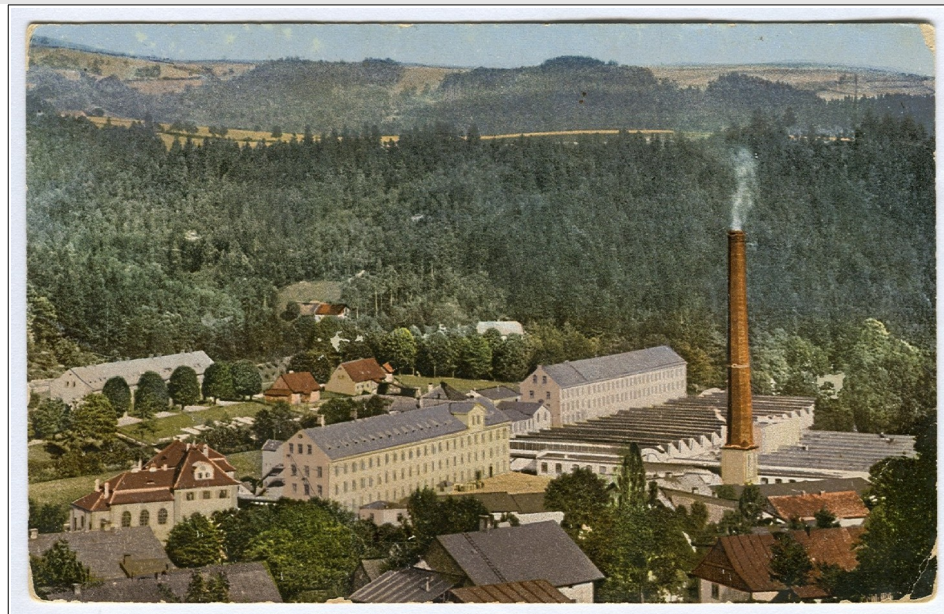

V srpnu 1832 se Johanovou manželkou stala Marie Theresie Münzberg (1810 – 1848), dcera továrníka a starosty Jiříkova Antona Münzberga. Měli spolu 11 dětí, při porodu posledních dvojčat roku 1848 Marie zemřela. Johann Liebieg se oženil znovu v červnu 1853 s Marií Luisou Jungnikl, s níž měl 4 děti.

Roku 1826 Johann koupil do své první přádelny 12 mechanických stavů a o dva roky později koupil od hraběte Christiana Christofa Clam-Gallase přádelnu v Josefově Dole a vybavil ji nejmodernějšími anglickými tkalcovskými stroji. V roce 1833 (podle jiného zdroje roku 1828) vzniká z jeho přádelen firma Johann Liebieg et Comp. Dále například nechal postavit plynárnu, založil roku 1845 přádelnu a tkalcovnu bavlny a vlny ve Svárově, v letech 1852-1854 přádelna v Haraticích. Roku 1851 také koupil tkalcovnu a přádelnu vlny v Mildenavě a o deset let později započal se stavbou velké přádelny bavlny v Železném Brodě. Nedaleko Svárova vlastnil také mlýn s parní pekárnou, u Bratříkova mlýn s pekařstvím a hostincem, v Hořením Hamru sklad mouky, dále pak břidlicové a vápencové lomy se třemi vápennými pecemi, sklárny, a dokonce v Mödlingu u Vídně závod na apretování a barvení látek a zároveň otevřel ve Vídni vlastní bankovní dům. Například se také podílel na rozvoji železniční dopravy, i díky němu byla postavena železnice z Pardubic do Liberce, první železniční spojení severu Čech se zbytkem monarchie a zároveň jedna z prvních železničních tratí v Čechách. V 60. letech 19. století byl poslancem Českého zemského sněmu a Říšské rady.

23. ledna 1868 při zjištění, že Johannův zeť v Paříži ohlásil bankrot, ho postihla mozková příhoda a ochrnul na pravou půlku těla. Firmu pomalu předal svým třem synům z prvního manželství a svému zeti. O dva roky později (1870) propukla v závodech firmy Johann Liebieg & Comp. tzv. Svárovská stávka, která byla potlačena. Tuto událost připomíná pomník u hlavní silnice ve Velkých Hamrech.

Baron Johann Liebieg zemřel na svém zámku ve Smiřicích za čtyři a půl měsíce po svárovské stávce ve věku osmašedesáti let. Jeho potomci firmu úspěšně rozvíjeli. Na počátku 20. století založili v Liberci automobilku, vlastnili podíly nejenom v českých a německých firmách na našem území, ale i v zahraničí. V meziválečném období byl vnuk Jana Liebiga Theodor místopředsedou Čs. svazu průmyslníků. Po druhé světové válce byl podnik znárodněn, pod značkou Textilana Liberec vydržel do roku 2005, kdy továrna definitivně zmizela z mapy Liberce.

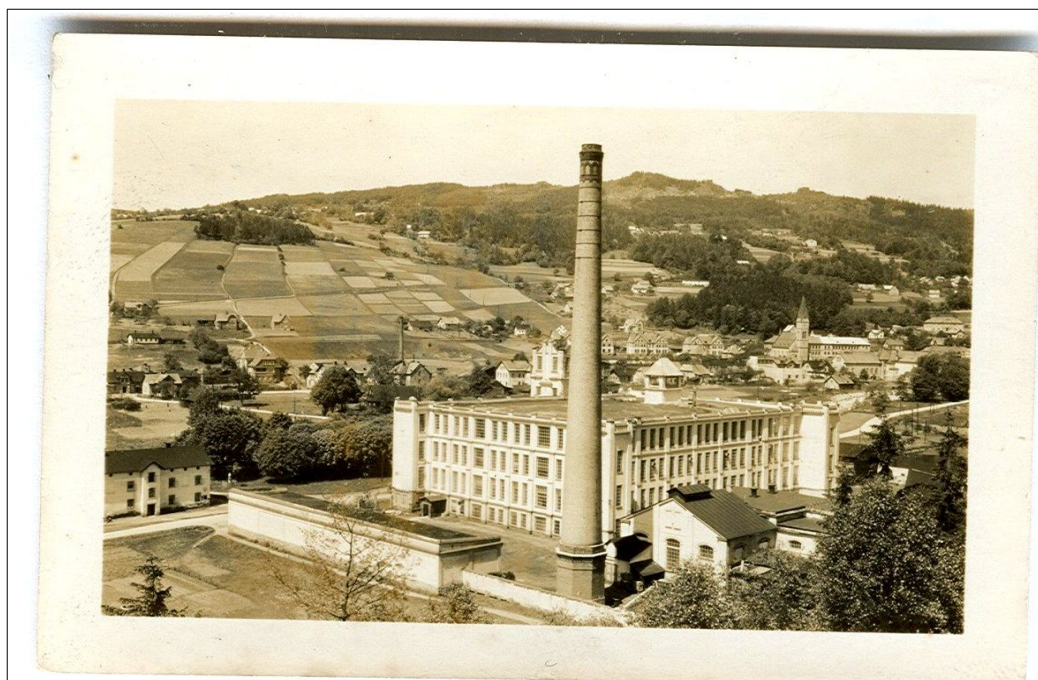

Johann Liebieg byl tvrdý, cílevědomý a často bezohledný podnikatel. Dlužno mu však přiznat, že vůči svým zaměstnancům zachovával sociální cítění. V dobách, kdy prakticky neexistovala žádná státní sociální politika, kdy se pracovalo až patnáct hodin denně a dětská práce se považovala za samozřejmou, kdy se každý zaměstnanec sám staral o své stravování, rozdával Liebieg svým zaměstnancům poukázky do vybraných prodejen na nákup

základních potravin za zlevněné ceny. Založil podnikové pojištění pro případ nemoci a úrazu. Stavěl dělnické kolonie, školky pro děti svých dělnic, financoval stavby škol, zřídil řadu sociálních ústavů (např. v již zbouraných hamrovských Kartouzích trávil podzim života staré textilácké dělnice). Zasloužil se o to, že byla postavena nemocnice v Liberci.

LiN (s pomocí Wikipedie)

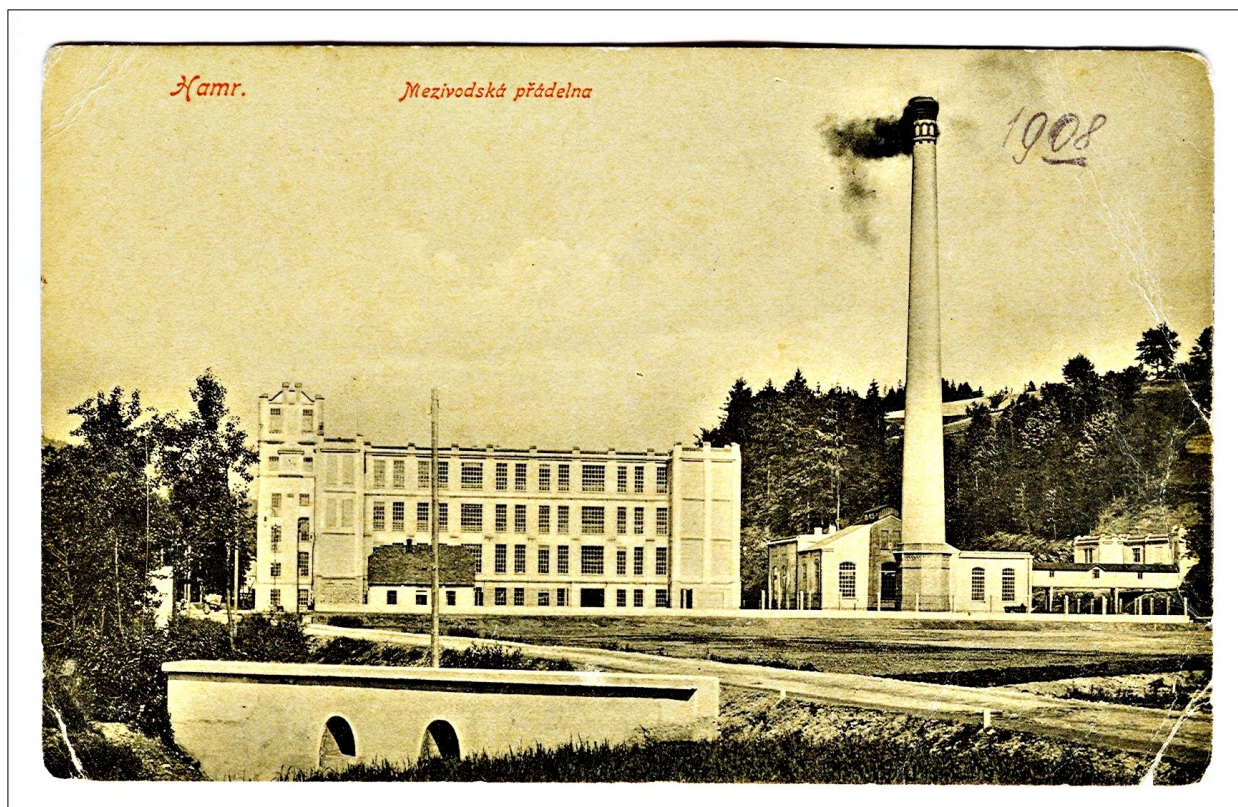
Němý svědek času - textilka na Mezivodí

Znají ji nejen obyvatelé Velkých Hamrů - Mezivodí, ale i ostatní obyvatelé z Plavů nebo z Bohdalovic. Setkávají se s ní ovšem i rekreanti a další turisté, kteří do Hamrů přijedou a zas odjedou. Stojí za řekou u silnice, hodně pamatuje, ale vděku a vážnosti od lidí se přes to nedočkala. O co se jedná? Jde o budovu bývalé textilní továrny ve Velkých Hamrech - Mezivodí, která v tomto roce oslaví 113 let od svého vzniku.

Továrna byla uvedena do

provozu v roce 1907 jako přádelna na výrobu mykaných přízí firmou Johann Liebieg a spol. se sídlem v Liberci, přičemž této firmě též patřila továrna na Svárově, která byla známa díky již zde dříve zmíněné stávce, která tam proběhla v roce 1870. Šlo na svou dobu o velmi moderní provoz, přičemž součástí továrny na Mezivodí byla i vlastní hydroelektřárna, která je dodnes funkční a bylo v ní zřízeno muzeum. Tyto textilní továrny celkem prosperovaly ale jen do začátku 1. světové války v roce 1914, kdy došlo k surovinové blokádě tehdejšího Rakousko-Uherska a byl zaveden systém řízeného válečného hospodářství, který ovšem preferoval zbrojní výrobu před textilem. Z toho důvodu proto byly i tyto továrny během této války uzavřeny.

Ani období těsně po skončení 1. světové války příliš textilnímu průmyslu nepřálo. Bavlna byla jako státem sledovaná surovina na příděl a o jeho výši rozhodoval Československý kontrolní syndikát bavlnářského průmyslu, který byl zřízen při Ministerstvu průmyslu, obchodu a živností. Nepříznivě na zdejší textilní průmysl dopadal i fakt, že výrobky z Čech ztratily svá tradiční odbytiště na území bývalého Rakousko-Uherska, čímž docházelo nejen ke snižování vývozu této produkce, ale taktéž i k celkovému snížení konkurenceschopnosti těchto výrobků. Další ránu textilnímu průmyslu následně zasadila světová hospodářská krize začátkem třicátých let 20. století, kdy došlo k dalším otřesům v textilní výrobě.

Textilní průmysl, resp. ekonomické zájmy ovšem sehrály svou negativní roli též na podzim roku 1938. Po podepsání dohody mocností v Mnichově, na základě které bylo Československé republice zabráno pohraniční území tehdejšími nacistickým Německem, došlo 8. října 1938 v souvislosti s tím rovněž i k odtržení Tanvaldska, které se takto stalo součástí Třetí říše. Na základě této skutečnosti v první fázi poté vznikla státní hranice mezi Německem a Česko-Slovenskem, která byla tvořena katastrální hranicí měst Tanvald, Smržovka a Šumburk nad Desnou. V konečném důsledku bylo Tanvaldsko takto rozděleno vnucenou státní hranicí na německou a českou část. V praxi to vypadalo tak, že Třetí říše sice získala na takto získaném území přádelny a tkalcovny v Tanvaldu a na Smržovce, nicméně ve zbytkovém Česko-Slovensku zůstaly textilní továrny ve Velkých Hamrech nebo třeba i v Plavech a spolu s nimi i většina dělníků textilních profesí. Tento problém byl záhy vyřešen opět na základě ekonomického kalkulu německých vlastníků těchto textilních továren, kdy 24. listopadu 1938 jednotky Ordnungs Polizei pod velením generálmajora von Pfeffer-Wildenbucha zabraly okolní ryze české obce Velké Hamry, Plavy, Haratice a Zlatou Olešnici, čímž tito původně chybějící textilní dělníci takto připadli do Třetí říše. Tyto obce poté byly součástí Třetí říše až do svého osvobození v květnu 1945.

Mezivodská továrna se stejně jako jiné textilní továrny, které byly ve vlastnictví firmy Liebig, zapojila po vypuknutí 2. světové války do aktivní válečné výroby a textilní výroba stejně jako v případě 1. světové války ustoupila do pozadí. Většinou docházelo k tomu, že bývalé textilní továrny se přímo stávaly pobočnými závody nacistických zbrojařských firem. Typicky např. do bývalé tkalcovny F. Bruna AG v Plavech byla v roce 1944 přesunuta opravná leteckých motorů Jumo 211, zatímco třeba v Tanvaldě se měla

vyrábět optika a další jiná zařízení potřebná pro tehdejší válečný průmysl nacistického Německa. Zájem na využití této oblasti pro potřeby válečného průmyslu podtrhoval i fakt, že prakticky po celou dobu trvání 2. světové války nebyla britským nebo americkým letectvem bombardována, s výjimkou května 1945, kdy sovětské letectvo bombardovalo ustupující německé jednotky zejména v oblasti Nové Vsi nad Nisou nebo Frýdlantska.

Po skončení 2. světové války byla i továrna na Mezivodí převzata do národní správy. Původní majitel J. W. Liebieg byl po válce souzen pro kolaboraci s nacisty a v roce 1947 odsunut do Německa. I přesto, že oblast Tanvaldska byla ušetřena přímých válečných operací, nebyly textilní továrny zde umístěné v ideálním stavu, což se projevovalo např. tím, že bylo nezbytné vyřešit problémy spojené s narušením strojového parku těchto továren nebo třeba s nedostatkem surovin a plynulého zásobování. Továrna na Mezivodí byla začleněna pod Tanvaldské textilní závody, a.s. Tanvald a národními správci tohoto podniku se stali Stanislav Kučera, Stanislav Huček a Ing. Oskar Šimek. 27. října 1945 došlo k znárodnění tohoto podniku. Znárodněné textilní závody byly soustředěny do výrobní organizace národní podnik Československé textilní závody se sídlem v Praze. V čele podniku v té době stojí Ing. František Adámek. Od této doby prochází organizační struktura podniku častými změnami. V březnu 1946 byly bavlnářské firmy na Tanvaldsku, včetně závodu ve Velkých Hamrech - Mezivodí, včleněny do národního podniku Pojizerské bavlnářské závody se sídlem v Semilech v čele s ředitelem Ladislavem Soudilem.

Podstatným mezníkem pro další vývoj přádelny ve Velkých Hamrech - Mezivodí se však stal 1. leden 1948, kdy vznikl národní podnik Severočeské bavlnářské závody (ve zkratce SEBA) se sídlem v Tanvaldě a jeho prvním ředitelem se stal Miloslav Pírk. Od té doby se tam ovšem vystřídalo mnoho ředitelů a jejich náměstků. Součástí tohoto podniku se stala i přádelna bavlny Velké Hamry - Mezivodí. Závod na Mezivodí vyráběl příze bavlnářského typu, bavlněné i směsové, a to jak pro účely tkalcovské, tak i pletářské. Svárovská továrna i tato na Mezivodí poskytovaly svého času živobytí několika stovkám lidí, a toto číslo se

násobilo, uvažíme-li, že se po určitou dobu pracovalo např. na tři směny. Díky silné autobusové přepravě byly tehdy Velké Hamry poměrně rušným městem. V rámci podniku SEBA poté zůstala továrna na Mezivodí coby závod č. 03 až do devadesátých let 20. století, kdy ji v rámci privatizačního projektu získal soukromý vlastník. Ten ji nějaký čas využíval k původním účelům, ale další krizi textilního průmyslu již nepřežila. Od té doby je sice stále v soukromých rukou, ale to nic nemění na tom, že její nynější využití je téměř nulové a

postupně viditelně chátrá. Dílo našich předků, které přežilo zánik Rakousko - Uherska, okupaci Československa, znárodnění a následný reálný socialismus, dnes jako by symbolizovalo stav této společnosti už jen tím, že z něj zůstalo jen torzo, ze kterého postupně opadáva omítka, zatéká do jeho vnitřku a jeho okny se občas prohání osamělý vítr. Pro všechny pamětníky i bývalé pracovníky tohoto závodu to není žádné veselé pokoukání, v jakém stavu se místo, kde mnozí strávili desítky let svého života, nyní nachází. Bylo by velmi smutné, kdyby tento stav byl již trvalý. Minimálně by to svědčilo jen o tom, že úcta naší generace k práci našich předků není prakticky žádná.

Petr Taranda

Červencové svátky

Začátkem července následují po sobě dva státní svátky, které připomínají osobnosti velkého historického významu nejen pro naši národní kulturu, ale i pro vývoj českého jazyka. 5. červenec je svátkem slovanských věrozvěstů – bratří Cyrila a Metoděje, 6. července se připomíná upálení Mistra Jana Husa.

Příchod slovanských věrozvěstů

Ze školy z hodin dějepisu si pamatujeme, že důkazy o trvalém osídlení českých zemí slovanskými kmeny jsou až ze šestého století, příchod Slovanů se však předpokládá o něco dříve. Jako obranu proti turkotatarským Avarům je v sedmém století sjednotil do velkého kmenového svazu franký kupec Sámó. V první polovině devátého století se pak zásluhou knížete Mojžíra I. sjednotily v oblasti jižní Moravy do státního útvaru zvaného Velká Morava.

Po Mojžírovi se ujal vlády kníže Rastislav. Do dějin se zapsal především tím, že ve snaze čelit jednostrannému vlivu franckých kněží, šířících křesťanství v latinském jazyce, pozval na Moravu slovanské vykladače víry. Nejprve požádal o vyslání kněží – učitelů – papeže Mikuláše I., avšak neuspěl. Proto se obrátil se stejnou žádostí k byzantskému císaři Michalovi III. Ten Rastislavovi vyhověl a poslal na Moravu dva bratry – filozoficky vzdělaného Konstantina a právnický vzdělaného Metoděje. Historikové uvádějí, že to bylo koncem roku 863 nebo začátkem roku 864. Na misi na Moravu se oba bratři náležitě připravili: staré řecké písmo doplnili značkami odpovídajícími znění slovanského jazyka a vytvořili tak písmo nové – hlaholici jejíž pomocí se pak šířilo evangelium i

bohoslužebné texty. Tento kulturní jazyk, staroslověnština, se stal naším prvním spisovným jazykem a jsou jím psány naše první písemné památky z konce devátého století. Užíval se až do počátku jedenáctého století a byl vedle latiny a řečtiny třetím mezinárodním jazykem Evropy. Z literatury psané staroslověnsky se zachovaly pouze spisy náboženské – jednoduše proto, že výsadní nositelkou vzdělání byla církev. Dochovaly se staroslověnské legendy o dvou křesťanských mučednících – svatě Ludmile a jejím vnukovi svatém Václavu. Nejceněnější staroslověnskou písemnou památkou z desátého století zůstává píseň „Hospodine, pomiluj ny“, jejíž autorství je připisováno svatému Vojtěchu. Je živá dodnes, často bývá, samozřejmě již s českým textem, zařazována na závěr katolických bohoslužeb.

HLAHOVICE A CYRILICE

- pro sepsání textů vytvořil **Konstantin** první slovanské písmo **hlaholici**
- později bylo písmo zjednodušeno podle řecké abecedy, nazývá se **cyrilice**
- z ní později byla úpravami vytvořená **azbuka**

Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
А	Б	В	Г	Д
а-азъ	б-букъ	в-вѣдѣ	г-глаголъ	д-дѣло
Ѧ	Ѩ	Ѣ	Ѥ	Ѧ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ
Ѧ	Ѣ	Ѥ	Ѧ	Ѩ

Hlaholice a cyrilice s číselnými hodnotami a názvy

Upálení Mistra Jana Husa

Jan Hus se narodil v Husinci asi v roce 1371. V roce 1396 se stal mistrem svobodných umění na pražské univerzitě, na níž se stal v roce 1401 děkanem a o osm let později rektorem. Od roku 1402 působil jako kazatel v Betlémské kapli. Ovlivněn Janem Viklefm (1320-1384), středověkým myslitelem a reformátorem anglikánské církve, poukazoval na nedostatky feudální společnosti a kritizoval církev pro její kupčení s duchovními obřady a pro rozmařilý život, který vedla. Do otevřeného sporu se s ní dostal v roce 1412, když papež Jan XXIII. sbíral peníze na křižáckou výpravu proti neapolskému králi. I v Praze stály pokladnice, a kdo do nich přispěl, dostal výměnou ceduličku s potvrzením, že se mu odpouštějí všechny hříchy od trestu a viny. Jan Hus vystoupil proti prodávání odpustků a v Praze i v jiných městech vypukly velké protiodpustkové bouře. Husovo počínání zostřilo nejen spor s církví, ale vyvolalo nelibost i českého krále Václava IV., jemuž z prodeje odpustků rovněž plynul zisk. Po ostrém boji proti svatokupectví vyhlásil papež v roce 1412 pro přítomnost

mistra Jana Husa nad Prahou klatbu, což byl zákaz vykonávání všech církevních obřadů. Proto Hus odešel na Kozí Hrádek a Krakovec. Tam vzniklo jeho hlavní latinské dílo *De ecclesia* (O církvi), dále *Postilla* a *Knížky o svatokupectví*. Ze starších spisů připomeňme *Výklad viery*, *Desatera* a *Páteře* a *Dcerka*. Byl patrně i autorem úpravy českého pravopisu – odstranil spřežky. Jan Hus požadoval jako „boží zákon“ společnost spravedlnosti a humanismu. Jestliže by se jím vládnoucí neřídili, ztrácejí moc a poddaní mají právo a povinnost se jim vzepřít. Za tyto názory byl církevním koncilem v Kostnici prohlášen za kacíře a 6. července 1415 upálen. Při tomto způsobu popravy nemohl nikdo o církvi říci, že prolévá krev. Husův popel byl hozen do Rýna, aby po něm nezůstalo ani památky.

LiN

Inzerce, reklama

SH ČMS SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
VELKÉ HAMRY I
VÁS ZVE NA

ZAHRADU ČECH v Litoměřicích

SOBOTA 19.9. 2020

Cena 200,-Kč

Odjezd v 7,30 hod. z náměstí

Přihlášky přijímá M. Naučová
tel.483 387 686 nebo 724 092 168

MěÚ Velké Hamry

pořádá v úterý 15. září 2020

zájezd do Litoměřic na výstavu

ZAHRADA ČECH

**zájemci se mohou hlásit
na tel. č. 605 274 521
nebo v městské knihovně**

autobus 200,- Kč

**(starobní důchodci s trvalým pobytem ve Velkých
Hamrech 100,-Kč)**

**předpokládaný odjezd 7.00 hod z náměstí
ve Velkých Hamrech
pojede se přes Hamrsko.**

Občasník Hamrovské listy. Vydává Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry 362, PSČ 46845 (příjem příspěvků a inzerce) e- mail: podatelna@velke-hamry.cz; kultura@velke-hamry.cz . Vychází v nákladu cca 200 ks. Odpovědná za HL redakční rada. Redakce si vyhrazuje právo došlé příspěvky podle potřeby krátit, upravovat či nezařadit. Za věcnou správnost článků odpovídají jednotliví autoři.

Povoleno Ministerstvem kultury ČR pod č. E 10468. Uzávěrka dalšího čísla 10. 08. 2020